

Kontakt Đuro Huber, Slaven Reljić, Tomaž Skrbinšek
Mobitel +385 98 256 506, +385 91 584 6114
Email huber@vef.hr, slaven.reljic@gmail.com,
tomaz.skrbinsek@gmail.com, tomaz.skrbinsek@gmail.com
Website <http://dinalpbear.eu/en/>
Facebook www.facebook.com/dinalpbear

INFORMACIJE ZA OBJAVU
18. travnja 2018.

PO PRVI PUTA U HRVATSKOJ ZNANSTVENO PROCIJENJENA BROJNOST I EFEKTIVNA VELIČINA POPULACIJE SMEĐIH MEDVJEDA

Povodom objavljivanja službenog izvješća o uspjehu projektne akcije C.5 u sklopu LIFE DINALP BEAR projekta i znanstveno utemeljenoj procjeni broja smeđih medvjeda na teritoriju Republike Hrvatske.

Zagreb, 18. travnja 2018. – **U razdoblju od rujna do prosinca 2015. godine, LIFE DINALP BEAR projektni tim proveo je sakupljanje uzoraka izmeta medvjeda za genetička istraživanja na području Republike Hrvatske i Slovenije kako bi se, po prvi puta, na temelju znanstvenih analiza odredila veličina populacije smeđeg medvjeda. Uz pomoć tisuća volontera (uglavnom lovaca i šumara, ali i zainteresirane šire javnosti), sakupljeno je u obje zemlje čak 4687 neinvazivnih genskih uzoraka.**

Projektne akcija C.5, „Uspostavljanje i optimizacija integrativnog očuvanja i praćenja stanja zaštite smeđeg medvjeda na razini populacije“ dio je naših nastojanja da se u Hrvatskoj i Sloveniji uspostavi snažan i učinkovit sustav praćenja smeđih medvjeda. Ovo nije moguće bez da se, što je preciznije moguće, odredi broj jedinki smeđeg medvjeda na području sjeverozapadnih Dinarida u obje zemlje. Rezultati su ostvareni na temelju genskog uzorkovanja izmeta smeđih medvjeda, ali i unapređivanjem laboratorijskih metoda od kojih su neke svoju svjetsku „premijeru“ u velikim istraživanjima doživjele baš u našem laboratoriju. Ponosni smo na činjenicu da smo obavili prvu preciznu procjenu

veličine i spolne strukture populacije smeđeg medvjeda te na taj način definirali referentnu točku za sve buduće projekte očuvanja i upravljanja ovom vrstom unutar naših geografskih predjela.

U razdoblju od rujna do prosinca 2015. godine uspjeli smo u Hrvatskoj i Sloveniji sakupiti 4687 neinvazivnih genskih uzoraka s područja većeg od 20 000 km², a sve s ciljem prebrojavanja populacije smeđih medvjeda. Dodatno, u uzorcima tkiva mrtvih medvjeda istraživali smo neke osnovne populacijsko-genetičke parametre, kao i parametre genske raznolikosti.

Uzorci su obrađeni na Biotehničkom fakultetu u Ljubljani pomoću laboratorijske robotike i sekvencioniranja nove generacije (NGS) čime se značajno smanjilo manualno opterećenje prilikom ekstrakcije DNA i genotipizacije. Bioinformatičko određivanje genotipa iz DNA sekvencija rezultiralo je kraćim vremenom analize, ali i smanjivanjem troškova čitavog procesa. Osim toga, suradnja s Laboratoire d'Ecologie Alpine (LECA) iz Grenobla u Francuskoj omogućila je prvu primjenu nove generacije sekvencioniranja na velikoj stvarnoj studiji, čak i prije prvog službenog predstavljanja metode znanstvenoj javnosti.

Na temelju dvaju procijenjenih parametara – minimalnog i maksimalnog godišnjeg broja medvjeda došli smo za godinu 2015. do brojke od minimalnih 793 (702-928), odnosno maksimalnih 937 (846-1072) jedinki medvjeda na teritoriju RH. U tome možemo brojku od 937 (846-1072) medvjeda uzimati kao maksimalnu godišnju vrijednost brojnosti populacije u proljeće 2015. sa uključenim godišnjim podmlatkom, a 793 (702-928) kao minimalnu zimi 2015. sa uključenim godišnjim mortalitetom i bez podmlatka 2016. Za Sloveniju odgovarajući broj maksimalne vrijednosti medvjeda sa podmlatkom je 711 (657-767), a minimalni 599 (545-655). Utvrđeno je i da u Hrvatskoj populaciji ima 58.2% ženki i 41.8% mužjaka. Iako ova prva znanstvena procjena brojnosti populacije u ovom području izgleda pohvalno što se zaštite medvjeda tiče, ona također otvara i širu raspravu o toleranciji prema medvjedima i budućim mjerama upravljanja i zaštite. Ključne i odgovorne osobe u procesu odlučivanja, bez obzira kakve će završne odluke donijeti, imat će temelje na najkvalitetnijim znanstvenim podacima.

Naša je procjena brojnosti smeđih medvjeda i omjera mužjaka i ženki u gorju sjeverozapadnih Dinarida prva takve vrste. Utemeljena je na konkretnim empirijskim podacima i kao takva postavlja prvu referentnu točku za sva buduća istraživanja. Samim time predstavlja najbolji mogući temelj za znanstveno utemeljenu zaštitu i upravljanje ovom vrstom na čitavome području.

###

Ukoliko vas zanimaju dodatne informacije o ovoj akciji i samom projektu, molimo Vas kontaktirajte: Đuro Huber, Slaven Reljić, Tomaž Skrbinšek na +385 1 239 0141 ili e-mailom: huber@vef.hr, slaven.reljic@gmail.com, tomaz.skrbinsek@gmail.com

Naziv projekta: Upravljanje i zaštita smeđeg medvjeda u sjevernim Dinaridima i Alpama na razini populacije - LIFE DINALP BEAR.

Trajanje projekta: 1.7.2014-30.6.2019.

Koordinator projekta: Zavod za gozdove Slovenije.

Partneri u projektu: Univerza v Ljubljani i ERICO Velenje d.o.o. (Slovenija); Autocesta Rijeka-Zagreb d.d. i Veterinarski fakultet, Sveučilište u Zagrebu (Hrvatska); Provincia Autonoma di Trento - Servizio Foreste e Fauna, Progetto Lince Italia in Regione del Veneto - Unità di Progetto Caccia e Pesca (Italija) te Research Institute of Wildlife Ecology, University of Veterinary Medicine, Beč (Austrija).